

## ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО

УДК 025.4:004.9:069+930.25(477)

DOI 10.32461/2409-9805.2.2025.350074

## Цитування:

Добровольська В. В. Цифровізація культурної спадщини України в умовах воєнного стану. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2025. № 2. С. 22–29.

Dobrovolska V. (2025). Digital Preservation of Ukraine's Cultural Heritage under Martial Law. *Library Science. Record Studies. Informology*, 2, 22–29 [in Ukrainian].

**Добровольська Вікторія Василівна**,  
доктор наук із соціальних комунікацій,  
професор, завідувач кафедри артменеджменту  
та інформаційних технологій  
Національної академії керівних кадрів  
культури і мистецтв,  
провідний науковий співробітник  
відділу теорії та історії бібліотекознавства  
Інституту бібліотекознавства  
Національної бібліотеки України  
імені В. І. Вернадського,  
<https://orcid.org/0000-0002-0927-1179>  
[vika\\_dobrovolska@ukr.net](mailto:vika_dobrovolska@ukr.net)

## ЦИФРОВІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

**Мета статті** – висвітлити роль бібліотек, архівів і музеїв у цифровому збереженні культурної спадщини України в умовах воєнного стану та визначити ключові напрями їх інформаційно-документаційної діяльності. **Методологія дослідження** ґрунтується на застосуванні загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, зокрема аналізу й синтезу, системного та міждисциплінарного підходів, порівняльного й структурно-функціонального аналізу. У роботі використано методи аналізу нормативно-правових актів, наукових публікацій, звітних матеріалів міжнародних організацій і практик цифрового збереження культурної спадщини в Україні та за кордоном. **Наукова новизна** полягає у комплексному дослідженні цифровізації культурної спадщини України в умовах воєнного стану з акцентом на функціонуванні бібліотек, архівів і музеїв як інформаційних хабів, що забезпечують формування, збереження та інтеграцію цифрових культурних ресурсів у національний і міжнародний інформаційні простори. **Висновки**. Розглянуто цифровізацію культурної спадщини України в умовах воєнного стану крізь призму інформаційно-документаційної діяльності бібліотек, архівів і музеїв як ключових інституцій збереження культурної пам'яті. Актуалізовано проблему втрати та пошкодження об'єктів матеріальної й нематеріальної культурної спадщини внаслідок збройної агресії Російської Федерації та обґрунтовано цифровізацію як стратегічний інструмент їх охорони, документування і забезпечення доступу до культурних ресурсів. Наголошено на трансформації функцій закладів культури, які в умовах війни виконують роль інформаційних хабів, забезпечуючи формування цифрових колекцій, електронних репозитаріїв, онлайн-архівів і віртуальних музейних платформ. Доведено, що цифровізація культурної спадщини в умовах війни є життєво необхідним інструментом збереження культурної пам'яті та національної ідентичності. Інформаційно-документаційна діяльність закладів культури, підкріплена міжнародною співпрацею та впровадженням сучасних цифрових технологій, забезпечує довготривале збереження культурних цінностей, їх доступність для наукового, освітнього й суспільного використання та сприяє інтеграції культурної спадщини України у глобальний інформаційний простір.

**Ключові слова:** цифровізація культурної спадщини, воєнний стан, бібліотеки, архіви, музеї, інформаційно-документаційна діяльність, цифрові ресурси, культурна пам'ять.

**Dobrovolska Viktoriia,**

Doctor of Science in Social Communications, Professor,  
Head of the Department of Art Management and Information Technologies  
of the National Academy of Managers of Culture and Arts,  
Leading Researcher of the Department of Theory and History of Library Science  
of the Institute of Library Science of the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

## DIGITAL PRESERVATION OF UKRAINE'S CULTURAL HERITAGE UNDER MARTIAL LAW

*The purpose of the article is to highlight the role of libraries, archives, and museums in the digital preservation of Ukraine's cultural heritage under martial law and to identify the key areas of their information and documentation activities. The research methodology is based on the application of general scientific and special methods of cognition, including analysis and synthesis, systemic and interdisciplinary approaches, as well as comparative and structural-functional analysis. The study employs methods of analysing regulatory and legal acts, scholarly publications, reports of international organisations, and practices of digital preservation of cultural heritage in Ukraine and abroad. The scientific novelty of the study lies in a comprehensive examination of the digitalisation of Ukraine's cultural heritage under martial law, with a focus on the functioning of libraries, archives, and museums as information hubs that ensure the formation, preservation, and integration of digital cultural resources into national and international information spaces. Conclusions. The digitalisation of Ukraine's cultural heritage under martial law is examined through the prism of the information and documentation activities of libraries, archives, and museums as key institutions for preserving cultural memory. The problem of loss and damage to tangible and intangible cultural heritage objects as a result of the armed aggression of the Russian Federation is actualised, and digitalisation is substantiated as a strategic instrument for their protection, documentation, and ensuring access to cultural resources. Emphasis is placed on the transformation of the functions of cultural institutions, which under wartime conditions act as information hubs by facilitating the formation of digital collections, electronic repositories, online archives, and virtual museum platforms. It is proven that the digitalisation of cultural heritage in wartime is a vital tool for preserving cultural memory and national identity. The information and documentation activities of cultural institutions, supported by international cooperation and the implementation of modern digital technologies, ensure the long-term preservation of cultural values, their accessibility for scholarly, educational, and public use, and contribute to the integration of Ukraine's cultural heritage into the global information space.*

**Keywords:** digitalisation of cultural heritage, martial law, libraries, archives, museums, information and documentation activities, digital resources, cultural memory.

Актуальність теми дослідження. Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України актуалізувала проблему збереження національної культурної спадщини як одного з ключових чинників захисту історичної пам'яті, культурної ідентичності та ціннісних орієнтирів українського суспільства. Масштабні руйнування об'єктів культурної спадщини, загроза втрати бібліотечних, архівних і музейних фондів, а також обмежений фізичний доступ до культурних ресурсів в умовах воєнного стану зумовлюють необхідність пошуку ефективних механізмів їх охорони та збереження.

Бібліотеки, архіви та музеї відіграють провідну роль у процесах цифрового документування, систематизації та забезпечення доступу до культурних ресурсів, виконуючи функції інформаційних хабів у національному та міжнародному інформаційному просторі. Саме через їхню інформаційно-документаційну діяльність формується доказова база культурних втрат, зберігається культурна пам'ять та забезпечується безперервність наукового, освітнього й суспільного використання культурної

спадщини.

Важливість дослідження зумовлена також потребою наукового осмислення трансформаційних процесів у діяльності закладів культури в умовах війни, зокрема впровадження цифрових технологій, стандартів електронного опису та міжнародних практик цифрового збереження. Аналіз інформаційно-документаційної діяльності бібліотек, архівів і музеїв у сучасних кризових умовах дозволяє визначити ефективні стратегії цифровізації культурної спадщини України, спрямовані на її довготривале збереження, інтеграцію у глобальні інформаційні системи та зміцнення культурної безпеки держави.

Аналіз досліджень і публікацій. У сучасних дослідженнях питання збереження культурної спадщини України в умовах російсько-української війни широко розглядається як через призму загроз та руйнувань, так і через аспекти інформаційно-документаційної діяльності закладів культури у відповідь на ці виклики. Зокрема, Ю. Коваленко у своїй праці присвяченій цифровому збереженню української аудіовізуальної спадщини наголошує на

важливості використання сучасних технологій для захисту та архівування документів війни, зокрема колекцій Центрального державного архіву кінофотофоно документів ім. Пшеничного, Центру Довженка та Центру міської історії у Львові. Авторка аналізує міжнародні стандарти архівної діяльності та їх застосування в умовах конфлікту, що є ключовим для формування довготривалих цифрових архівів і збереження історичної пам'яті [15]. Л. Грінберг у роботі «Оцифрування документної спадщини архівів і бібліотек під час війни» розглядає адаптацію архівних і бібліотечних практик до реалій воєнного часу, визначаючи напрями інформаційної взаємодії на загальнодержавному та регіональному рівнях, включно з розвитком електронного документообігу, комунікаційних платформ та систем інформаційного супроводу суспільно значущих процесів [2]. Дослідження О. Щербіної та О. Шевчук зосереджено на проблемах кооперації бібліотек України у сфері збереження національної документальної спадщини, де обумовлено необхідність оснащення книгосховищ, застосування технічних засобів та педагогічних підходів до документаційних стандартів, що напряму впливає на здатність бібліотек виконувати функцію інформаційного збереження та доступу до колекцій [9]. Аналізуючи саме нематеріальну культурну спадщину, Т. Білушак та С. Добровольська у своїй статті досліджують роль цифрових колекцій у вебінформаційному середовищі, підкреслюючи ефективність електронних ресурсів для популяризації культурних практик, забезпечення доступу до них і підтримки міжкультурного обміну [1].

Крім того, дослідження міжнародної співпраці у галузі культурної спадщини М. Рогожи висвітлює практики взаємодії України з міжнародними організаціями, що спрямовані на захист культурних цінностей і законодавче укріплення норм їх охорони, що важливо для інформаційного аспекту документування фактичних випадків руйнувань і відновлення об'єктів спадщини у глобальному інформаційному просторі [17].

Мета статті – висвітлити роль бібліотек, архівів і музеїв у цифровому збереженні культурної спадщини України під час воєнного стану та окреслити ключові напрями їх інформаційно-документаційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Цифрова культурна спадщина охоплює оцифровані об'єкти традиційної спадщини (документи, рукописи, книжкові пам'ятки, музейні предмети, архівні фонди), а також born-digital ресурси – цифрові матеріали, що первинно створені в електронному середовищі [14].

Цифровізація культурної спадщини не є простим технічним процесом копіювання об'єктів, а виступає складною міждисциплінарною діяльністю, яка поєднує інформаційні технології, документознавство, бібліотекознавство, архівознавство, музеєзнавство

та цифрові гуманітарні науки. У цьому контексті цифрова культурна спадщина розглядається як динамічний інформаційний ресурс, що функціонує у цифрових репозитаріях, електронних бібліотеках, архівних інформаційних системах і музейних платформах, забезпечуючи тривале збереження культурного контенту та його інтеграцію у глобальний інформаційний простір.

Особливої актуальності поняття цифрової культурної спадщини набуває в умовах воєнних загроз, коли цифрові копії часто стають єдиною формою збереження інформаційного змісту зруйнованих або пошкоджених об'єктів культурної спадщини, а також важливим джерелом документування культурних втрат і формування національної пам'яті.

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації спричинило масштабні руйнування об'єктів культурної спадщини України. До початку війни на території держави функціонувало понад 5 тисяч музеїв, 65 історико-культурних заповідників і близько 170 тисяч зареєстрованих пам'яток, серед яких сім об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. За даними Міністерства культури України, станом на 25 листопада 2025 року загалом було пошкоджено або зруйновано 1 630 об'єктів культурної спадщини на території України внаслідок російської агресії, а також 2 437 об'єктів культурної інфраструктури (до яких належать бібліотеки, музеї, культурні заклади тощо). Серед пошкоджених культурних пам'яток 151 має національне значення, 1 326 – місцеве, а 153 – нововиявлені пам'ятки. Ці дані охоплюють 18 регіонів України, причому найбільші втрати зафіксовано у Харківській, Херсонській, Одеській, Донецькій та Київській областях. При цьому значна частина Луганської, Запорізької, Донецької та Херсонської областей залишається під тимчасовою окупацією, що утруднює повну оцінку масштабу руйнувань і може свідчити про ще вищі фактичні показники шкоди [11].

Цифрове збереження культурної спадщини ґрунтується на комплексі нормативно-правових та міжнародних документів, які визначають принципи охорони, обліку, збереження та доступу до культурних цінностей. На національному рівні правові засади цифровізації культурної спадщини в Україні закріплені у Законі України «Про охорону культурної спадщини» [5], Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» [3], Законі України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» [4], а також у низці підзаконних актів, що регламентують облік, паспортизацію, оцифрування та створення електронних реєстрів культурних об'єктів.

Важливу роль відіграють державні програми та стратегічні документи, спрямовані на розвиток цифрової культури, електронного урядування та інтеграцію культурних ресурсів у цифровий простір. Вони створюють правові передумови для

функціонування електронних бібліотек, архівів і музейних інформаційних систем, а також для забезпечення відкритого доступу до культурної спадщини з дотриманням вимог авторського права й інформаційної безпеки.

На міжнародному рівні цифрове збереження культурної спадщини регулюється положеннями конвенцій і рекомендацій ЮНЕСКО, зокрема Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини, а також Хартії ЮНЕСКО про збереження цифрової спадщини. Значний вплив мають також документи Міжнародної ради архівів (ICA), Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (IFLA), Міжнародної ради музеїв (ICOM), які встановлюють професійні стандарти цифрового збереження, опису та доступу до культурних ресурсів.

Умови воєнного стану актуалізують необхідність гармонізації національного законодавства з міжнародними нормами, посилення міжінституційної співпраці та залучення міжнародної підтримки для захисту і цифрового збереження культурної спадщини України, що є важливим чинником збереження національної ідентичності та інтеграції українського культурного надбання у світовий інформаційний простір.

Архівні установи України в умовах війни активізували процеси цифрового збереження документальних джерел, що мають історичну, наукову та культурну цінність. Цифровізація архівних документів включає оцифрування паперових фондів, створення електронних копій з високою роздільністю, формування структурованих метаданих для забезпечення пошукової доступності та тривалого збереження інформації. Такий підхід дозволяє мінімізувати ризики втрати унікальних документів у разі фізичного знищення архівних фондів під час бойових дій, а також забезпечити доступ дослідників і громадськості до інформаційних ресурсів.

Цифровізація архівних ресурсів є важливим компонентом сучасної архівної науки, оскільки вона поєднує традиційні принципи архівного обліку з інформаційними технологіями, що сприяє ефективнішому використанню документальних джерел у наукових та інформаційних процесах [10].

У контексті поточного конфлікту цифрові архівні ресурси мають не лише наукову, а й правову значущість для документування воєнних злочинів, що робить цифрові копії архівних документів важливою частиною національної пам'яті. Архіви застосовують цифрові технології не лише для збереження документів, але й для організації електронних довідково пошукових систем, що забезпечують інтеграцію архівних даних у національні цифрові платформи.

Музейні інституції в Україні також активно впроваджують цифрові підходи та інформаційно-документаційні практики для збереження музейних колекцій та забезпечення доступу до них у кризових умовах. У цьому контексті важливо виокремити кілька ключових проєктів і ініціатив.

В Україні створено спеціалізовані центри цифровізації музейних колекцій, які підтримують процеси оцифрування, автоматизації обліку та управління цифровими даними. Так, Центри цифровізації у Львові та Києві надають технічну підтримку музеям і допомагають у переведенні музейних фондів у цифрову форму, включно з високоякісними зображеннями та метаданими для подальшого зберігання та використання [16].

Мобільні цифрові лабораторії забезпечують оцифрування музейних предметів безпосередньо в установах у різних регіонах України, що особливо важливо в умовах обмежених переміщень і небезпеки для фізичних колекцій. [13].

Організації міжнародного рівня також сприяють цифровізації музейних колекцій. Так, ЮНЕСКО провела навчальну програму для музейних фахівців у Львівському Culture Hub, де близько 100 музейних працівників із 77 музеїв України здобули навички документування, створення баз даних і тривимірної цифрової документації музейних об'єктів. Це посилює потенціал фахівців для подальшого впровадження сучасних цифрових практик у музейній сфері [23].

Міжнародна добровольча ініціатива SUCHO (Saving Ukrainian Cultural Heritage Online), яка об'єднала тисячі волонтерів зі всього світу, спрямована на цифрове збереження даних веб сайтів музеїв, архівів, бібліотек та інших інституцій культури, що опинилися під загрозою через війну. В рамках цієї ініціативи було архівовано понад 50 ТБ даних з більш ніж 5 000 веб сайтів інституцій, що включають цифрові колекції, виставки, документи та інші матеріали [19].

Цей проєкт не лише забезпечив збереження великої кількості цифрового контенту, але й став прикладом міжнародної солідарності в цифровому збереженні культурної спадщини, де доступ до архівованих матеріалів зберігається для майбутнього повернення до оригінальних інституцій після завершення війни [18].

ЮНЕСКО продовжує підтримувати проєкти з оцифрування музейних колекцій та документальної спадщини, допомагаючи музеям розробляти цифрові платформи для зберігання, управління та доступу до цифрових колекцій. Наприклад, для Одеського художнього музею та Державного архіву Одеської області були надані ресурси для побудови відповідних цифрових платформ за підтримки ЮНЕСКО [24].

Співпраця України з міжнародними партнерами, зокрема у сфері цифрового збереження та передавання цифрових технологій, включає проекти, що створюють мобільні команди для оцифрування музейних об'єктів та колекцій по всій Україні. Спільна ініціатива з Міністерством культури України та Міністерством культури Чехії, наприклад, спрямована на підготовку мобільних центрів для оцифрування експонатів, що дасть змогу реагувати на виклики війни та зберігати цифрові версії музейних предметів [21].

У сучасних умовах цифровізація культурної спадщини нерозривно пов'язана з формуванням електронних репозитаріїв і віртуальних музейних платформ, що забезпечують доступ до культурних цінностей у глобальному інформаційному середовищі незалежно від фізичних обмежень чи ризиків, пов'язаних із війною.

Одним із прикладів національної цифрової ініціативи є проєкт «Authentic Ukraine», що створив віртуальний культурний простір, у якому зібрано найцінніші артефакти українського мистецтва. Ця цифрова колекція дозволяє не лише зберегти культурну пам'ять, а й здійснювати віртуальні тури по унікальних історичних об'єктах [12].

На міжнародному рівні функціонують репозитарії, що містять цифрові записи тисяч українських об'єктів культурної спадщини, створені за допомогою 3D сканування, високоякісної фотофіксації та інших технологій. Наприклад, проєкт Ukrainian Cultural Heritage Digital Archive зібрав понад 10 000 артефактів, документів і фотографій, доступних для науковців та широкої аудиторії, що сприяє збереженню цінностей, незалежно від їхнього фізичного стану чи місця знаходження [22].

У контексті цифрової трансформації музейних практик все більше українських музеїв реалізують віртуальні тури, онлайн експозиції, 3D тури та цифрові каталоги, що відкривають спадщину для світової аудиторії. Такі цифрові виставки використовують фото та відео контент, інтерактивні моделі та мультимедійні презентації, що дозволяють користувачам ознайомлюватися з музейними матеріалами у віддаленому форматі [8].

Наприклад, деякі регіональні музеї публікували онлайн архіви із тисячами цифрових файлів (фото, документи, мультимедіа), що охоплюють історичні періоди та культурні теми, які раніше були доступні лише на місці. Це стало важливим кроком не лише для збереження інформаційного контенту, а й для популяризації музейних фондів у мережі [20].

Усі ці ініціативи значно підсилюють здатність архівів, бібліотек та музеїв виступати

інформаційними хабами, гарантувати доступ громадськості до культурних ресурсів через електронні каталоги, репозитарії та онлайн архіви, підтримувати наукове та освітнє використання об'єктів культурної спадщини, сприяти формуванню національної пам'яті та ідентичності, а також забезпечувати міжнародну співпрацю для відновлення та охорони як матеріальної, так і нематеріальної культурної спадщини.

Отже, аналіз інформаційно-документаційної діяльності бібліотек, архівів і музеїв України показує, що цифровізація культурної спадщини в умовах воєнного стану стає не лише сучасним інструментом, а життєво необхідним засобом її збереження. Вона забезпечує доступ до унікальних матеріалів навіть за обмеженого фізичного доступу, підтримує наукову, освітню та просвітницьку діяльність, а також сприяє збереженню національної пам'яті та ідентичності. Завдяки цифровим платформам, електронним колекціям і міжнародним ініціативам стає можливим тривале збереження культурної спадщини України та її інтеграція у світовий інформаційний простір.

Наукова новизна полягає у комплексному дослідженні цифровізації культурної спадщини України в умовах воєнного стану з акцентом на функціонуванні бібліотек, архівів і музеїв як інформаційних хабів, що забезпечують формування, збереження та інтеграцію цифрових культурних ресурсів у національний і міжнародний інформаційні простори.

Висновки. Цифровізація культурної спадщини в Україні в умовах воєнного стану показала свою надзвичайну важливість як для збереження матеріальних і нематеріальних об'єктів, так і для підтримки національної пам'яті та ідентичності. Бібліотеки, архіви та музеї відіграють провідну роль у цьому процесі, забезпечуючи систематизацію, оцифрування та доступ до культурної спадщини через електронні колекції, цифрові платформи та онлайн-архіви. Запровадження сучасних технологій дозволяє не лише зберігати матеріали, які можуть бути пошкоджені або втрачені під час бойових дій, але й гарантує їхнє використання в наукових, освітніх та просвітницьких цілях. Міжнародна співпраця та впровадження кращих практик цифрового збереження підсилюють потенціал українських закладів культури і сприяють інтеграції культурної спадщини України у глобальний інформаційний простір. Отже, цифровізація стала ключовим інструментом забезпечення безперервності доступу до культурної спадщини, її охорони та популяризації навіть у складних кризових умовах.

## Список використаних джерел

1. Білушак Т. М., Добровольська С. І. Європейські та національні аспекти охорони, збереження та популяризації нематеріальної культурної спадщини: цифрові колекції у вебінформаційному середовищі. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 1. С. 41–52. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2023.276764>.
2. Грінберг Л. Ф. Оцифрування документної спадщини архівів і бібліотек під час війни. *Інформація та соціум*. 2023. С. 78–80. URL: <https://jias.donnu.edu.ua/article/view/14601> (дата звернення: 02.11.2025).
3. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27.01.1995 № 32/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 02.11.2025).
4. Про Національний архівний фонд та архівні установи : Закон України від 24.06.1994 № 848/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text> (дата звернення: 02.11.2025).
5. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 15.05.2000 № 1805-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14> (дата звернення: 02.11.2025).
6. Підтримка оцифрування музейних колекцій та документальної спадщини в Україні. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/supporting-digitization-museum-collections-and-documentary-heritage-ukraine> (дата звернення: 02.11.2025).
7. Проєкт Ark for Ukraine: мобільні цифрові модулі для консервації та оцифрування документів, книг і музейних об'єктів. URL: <https://arkforukraine.org> (дата звернення: 02.11.2025).
8. Цифрова трансформація музеїв: як онлайн-платформи відкривають спадщину України світові. *Музейний фонд України* / Міністерство культури та інформаційної політики України. 01.07.2025. URL: [https://museum.mesc.gov.ua/blog/tsyfrova-transformatsiia-muzeiv-iak-onlain-platformy-vidkryvaiut-spadshchynu-ukrainy-svitovi/?utm\\_source=chatgpt.com](https://museum.mesc.gov.ua/blog/tsyfrova-transformatsiia-muzeiv-iak-onlain-platformy-vidkryvaiut-spadshchynu-ukrainy-svitovi/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення: 02.11.2025).
9. Щербіна О. С., Шевчук О. С. Кооперація бібліотек України в напрямі збереження національної документальної спадщини. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 4. С. 33–38. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2019.189844>.
10. Калакура Я. Українська архівна наука у викликах війни та цифровізації інформаційних ресурсів архівів. *Архіви України*. 2022. №4 (333). С. 19–45. DOI: <https://doi.org/10.47315/archives2022.333.019>.
11. 1 630 об'єктів культурної спадщини та 2 437 об'єктів культурної інфраструктури в Україні були пошкоджені через агресію Росії. *Міністерство культури України*. 04.12.2025. URL: [https://mesc.gov.ua/en/news/1630-cultural-heritage-sites-and-2437-cultural-infrastructure-facilities-in-ukraine-have-been-damaged-due-to-russias-aggression/?utm\\_source=chatgpt.com](https://mesc.gov.ua/en/news/1630-cultural-heritage-sites-and-2437-cultural-infrastructure-facilities-in-ukraine-have-been-damaged-due-to-russias-aggression/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення: 02.11.2025).
12. Про Автентичну Україну. *Автентична Україна* : цифрова культурна платформа. URL: [https://authenticukraine.com.ua/en/about?utm\\_source=chatgpt.com](https://authenticukraine.com.ua/en/about?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення: 02.11.2025).
13. Ark for Ukraine. Мобільні цифрові лабораторії для збереження культурної спадщини. URL: <https://arkforukraine.org> (дата звернення: 02.11.2025).
14. Dobrovolska V., Kalinina-Symonchuk Yu. Criteria and priorities for selecting objects of historical and cultural documentary heritage for digitization. *Рукописна та книжкова спадщина України*. 2020. Вип. 25. С. 310–323.
15. Kovalenko Y. Digital preservation of Ukrainian audiovisual heritage during wartime: challenges and institutional practices. *Culture Crossroads*. 2025. Vol. 27. Article 534. URL: <https://www.culturecrossroads.lv/index.php/cc/article/view/534> (дата звернення: 02.11.2025).
16. Museum Digitization Center. Project for digitization of museum collections in Ukraine. URL: <https://www.hemo.in.ua/digitization-en> (дата звернення: 02.11.2025).
17. Рогожа М. Збереження української культурної спадщини під час війни: практики міжнародних взаємодій. *Українські культурологічні студії*. 2023. № 1(12). С. 10–14. URL: <https://ucs.knu.ua/en/article/view/1008> (дата звернення: 02.11.2025).
18. SUCHO – Saving Ukrainian Cultural Heritage Online. About SUCHO. URL: <https://www.sucho.org/about%20sucho.org> (дата звернення: 02.11.2025).
19. SUCHO – Saving Ukrainian Cultural Heritage Online. SUCHO | Saving Ukrainian Cultural Heritage Online. URL: <https://www.sucho.org/pages/%20sucho.org> (дата звернення: 02.11.2025).
20. The war boosts digitising everything quickly: how Odesa museums preserve cultural heritage. *Intent. Independent Ukrainian regional media*. 28.07.2024. URL: [https://intent.press/en/publications/recovery/2024/the-war-boosts-digitising-everything-quickly-how-odesa-museums-preserve-cultural-heritage/?utm\\_source=chatgpt.com](https://intent.press/en/publications/recovery/2024/the-war-boosts-digitising-everything-quickly-how-odesa-museums-preserve-cultural-heritage/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення: 21.12.2025).

21. Ukraine and the Czech Republic: Digital Partnerships for the Preservation of Cultural Heritage. *Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine*. 19.09.2024. URL: [https://mcs.gov.ua/en/news/ukraine-and-the-czech-republic-digital-partnerships-for-the-preservation-of-cultural-heritage/?utm\\_source=chatgpt.com](https://mcs.gov.ua/en/news/ukraine-and-the-czech-republic-digital-partnerships-for-the-preservation-of-cultural-heritage/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення: 02.11.2025).
22. Ukraine Voice. Ukrainian Cultural Heritage Digital Archive Preserves 10,000+ Artifacts 27.04.2025. URL: <https://ukrainevoice.org/news/ukrainian-cultural-heritage-digital-archive-preserves-10000-artifacts/> [ukrainevoice.org](https://ukrainevoice.org) (дата звернення: 02.11.2025).
23. UNESCO empowers Ukrainian museum professionals at Lviv Culture Hub training. UNESCO. 25.11.2025. URL: [https://www.unesco.org/en/node/196832?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.unesco.org/en/node/196832?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення: 02.11.2025).
24. UNESCO. Supporting the digitization of museum collections and documentary heritage in Ukraine. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/supporting-digitization-museum-collections-and-documentary-heritage-ukraine> ЮНЕСКО (дата звернення: 02.11.2025).

## References

1. Bilushchak, T. M., & Dobrovolska, S. I. (2023). European and national aspects of protection, preservation and popularisation of intangible cultural heritage: digital collections in the web information environment. *Library Science. Record Studies. Informology*, 1, 41–52. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2023.276764> [in Ukrainian].
2. Greenberg, L. F. (2023). Digitisation of documentary heritage of archives and libraries during the war. *Information and Society*, 78–80. Retrieved from: <https://jias.donnu.edu.ua/article/view/14601> [in Ukrainian].
3. Law of Ukraine ‘On Libraries and Librarianship’ dated 27 January 1995 No. 32/95-VR. (1995). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
4. Law of Ukraine ‘On the National Archival Fund and Archival Institutions’ dated 24 June 1994 No. 848/94-VR. (1994). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text> [in Ukrainian].
5. Law of Ukraine ‘On the Protection of Cultural Heritage’ dated May 15, 2000 No. 1805-III. (2020). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14> [in Ukrainian].
6. Supporting the digitisation of museum collections and documentary heritage in Ukraine. (n.d.). Retrieved from: <https://www.unesco.org/en/articles/supporting-digitization-museum-collections-and-documentary-heritage-ukraine> [in Ukrainian].
7. Ark for Ukraine project: mobile digital modules for the conservation and digitization of documents, books, and museum objects. (n.d.). Retrieved from: <https://arkforukraine.org> [in Ukrainian].
8. Digital transformation of museums: how online platforms open Ukraine’s heritage to the world. (01.07.2025). Blog ‘Museum Fund of Ukraine’. Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine. Retrieved from: [https://museum.mcs.gov.ua/blog/tsyfrova-transformatsiia-muzeiv-iak-onlain-platformy-vidkryvaiut-spadshchynu-ukrainy-svitovi/?utm\\_source=chatgpt.com](https://museum.mcs.gov.ua/blog/tsyfrova-transformatsiia-muzeiv-iak-onlain-platformy-vidkryvaiut-spadshchynu-ukrainy-svitovi/?utm_source=chatgpt.com) [in Ukrainian].
9. Shcherbina, O. S., & Shevchuk, O. S. (2019). Cooperation of Ukrainian libraries towards the preservation of national documentary heritage. *Library Science. Record Studies. Informology*, 4, 33–38. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2019.189844> [in Ukrainian].
10. Kalakura, Ya. (2022). Ukrainian archival science in the challenges of war and digitalization of archival information resources. *Archives of Ukraine*, 4 (333), 19–45. DOI: <https://doi.org/10.47315/archives2022.333.019> [in Ukrainian].
11. 1,630 cultural heritage sites and 2,437 cultural infrastructure facilities in Ukraine have been damaged due to Russia’s aggression. (04.12.2025). Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine. Retrieved from: [https://mcs.gov.ua/en/news/1630-cultural-heritage-sites-and-2437-cultural-infrastructure-facilities-in-ukraine-have-been-damaged-due-to-russias-aggression/?utm\\_source=chatgpt.com](https://mcs.gov.ua/en/news/1630-cultural-heritage-sites-and-2437-cultural-infrastructure-facilities-in-ukraine-have-been-damaged-due-to-russias-aggression/?utm_source=chatgpt.com) [in English].
12. About Authentic Ukraine. (n.d.). Authentic Ukraine — digital cultural platform. Retrieved from: [https://authenticukraine.com.ua/en/about?utm\\_source=chatgpt.com](https://authenticukraine.com.ua/en/about?utm_source=chatgpt.com) [in Ukrainian].
13. Ark for Ukraine. Mobile digital laboratories for the preservation of cultural heritage. (n.d.). Retrieved from: <https://arkforukraine.org> [in Ukrainian].
14. Dobrovolska, V., & Kalinina-Symonchuk, Yu. (2020). Criteria and priorities for selecting objects of historical and cultural documentary heritage for digitization. *Manuscript and book heritage of Ukraine*, 25, 310–323 [in English].
15. Kovalenko, Y. (2025). Digital preservation of Ukrainian audiovisual heritage during wartime:

challenges and institutional practices. Culture Crossroads, 27. Article 534. Retrieved from: <https://www.culturecrossroads.lv/index.php/cc/article/view/534> [in English].

16. Museum Digitisation Centre. Project for digitisation of museum collections in Ukraine. (n.d.). <https://www.hemo.in.ua/digitization-en> [in English].

17. Rohozha, M. (2023). Saving Ukrainian cultural heritage during the war: practices of international interactions. Ukrainian Cultural Studies, 1(12), 10–14. Retrieved from: <https://ucs.knu.ua/en/article/view/1008> [in Ukrainian].

18. SUCHO – Saving Ukrainian Cultural Heritage Online. About SUCHO. (n.d.). Retrieved from: <https://www.sucho.org/aboutsucho.org> [in English].

19. SUCHO – Saving Ukrainian Cultural Heritage Online. SUCHO | Saving Ukrainian Cultural Heritage Online. (n.d.). Retrieved from: <https://www.sucho.org/pages/sucho.org> [in English].

20. The war boosts digitising everything quickly: how Odesa museums preserve cultural heritage. Intent. Independent Ukrainian regional media. (28.07.2024). Retrieved from: [https://intent.press/en/publications/recovery/2024/the-war-boosts-digitising-everything-quickly-how-odesa-museums-preserve-cultural-heritage/?utm\\_source=chatgpt.com](https://intent.press/en/publications/recovery/2024/the-war-boosts-digitising-everything-quickly-how-odesa-museums-preserve-cultural-heritage/?utm_source=chatgpt.com) [in English].

21. Ukraine and the Czech Republic: Digital Partnerships for the Preservation of Cultural Heritage. (19.09.2024). Retrieved from: [https://mcsc.gov.ua/en/news/ukraine-and-the-czech-republic-digital-partnerships-for-the-preservation-of-cultural-heritage/?utm\\_source=chatgpt.com](https://mcsc.gov.ua/en/news/ukraine-and-the-czech-republic-digital-partnerships-for-the-preservation-of-cultural-heritage/?utm_source=chatgpt.com) [in English].

22. Ukraine Voice. Ukrainian Cultural Heritage Digital Archive Preserves 10,000+ Artifacts (27.04.2025). Retrieved from: <https://ukrainevoice.org/news/ukrainian-cultural-heritage-digital-archive-preserves-10000-artifacts/> ukrainevoice.org [in English].

23. UNESCO empowers Ukrainian museum professionals at Lviv Culture Hub training. UNESCO. (25.11.2025). Retrieved from: [https://www.unesco.org/en/node/196832?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.unesco.org/en/node/196832?utm_source=chatgpt.com) [in English].

24. UNESCO. Supporting the digitization of museum collections and documentary heritage in Ukraine. (n.d.). Retrieved from: <https://www.unesco.org/en/articles/supporting-digitization-museum-collections-and-documentary-heritage-ukraine> ЮНЕСКО [in English].

*Стаття надійшла до редакції 03.11.2025  
Отримано після доопрацювання 04.12.2025  
Прийнято до друку 15.12.2025  
Опубліковано 29.12.2025*